

Slánuimhreacha

caibidil

2

Focail thábhachtacha

deimhneach ag méadú	diúltach ag laghdú	náid uimhirlíne	slánuimhreacha teocht	lúibíní
------------------------	-----------------------	--------------------	--------------------------	---------

MÍR 2.1 Uimhreacha diúltacha

Táispeántar ar an teirmiméadar seo an teocht -10°C nó 10°C faoi bhun náid.

Uimhreacha deimhneacha a thugtar ar uimhreacha atá níos mó ná náid.
Tá 1, 2, 3, 4, ... deimhneach.

Uimhreacha diúltacha a thugtar ar uimhreacha atá níos lú ná náid.
Tá -1 , -2 , -3 , ... diúltach.

Tacar na **slánuimhreacha** a thugtar ar thacar na slánuimhreacha deimhneacha agus diúltacha mar aon le náid.

Is é an litir \mathbb{Z} a úsáidimid chun tacar na slánuimhreacha a chur in iúl.

Is féidir na slánuimhreacha seo a léiriú ar uimhirlíne, mar a thaispeántar thíos.

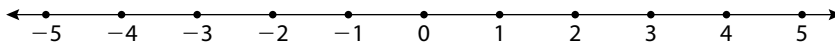

Scríobhtar an comhartha diúltach, $-$, roimh uimhreacha diúltacha i gcónaí, e.g. -3 , -5 , -8 .

Ní gá an comhartha 'móide', $+$, a scríobh roimh uimhreacha deimhneacha, áfach.

An uimhirlíne a úsáid chun uimhreacha a chur i gcomparáid le chéile

Ar an uimhirlíne, bíonn an uimhir is mó ar thaobh na láimhe deise.

Is léir ón uimhirlíne thuas go bhfuil:

- (i) $-3 < -1$ mar tá -3 ar chlé -1
- (ii) $-2 > -4$ mar tá -2 ar dheis -4 .

Ciallaíonn $<$ 'níos lú ná'
Ciallaíonn $>$ 'níos mó ná'

Cleachtadh 2.1

1. Bain úsáid as an uimhirlíne chun na téarmaí atá ar iarraidh a chomhlánú sna seichimh thíos.

(i) 6, 4, 2, , ,

(ii) 5, 3, 1, , ,

(iii) 8, 4, 0, , ,

(iv) -3, -1, 1, , ,

(v) -4, -2, 0, , ,

(vi) 8, 5, , , -4,

2. Cé acu teocht is airde i ngach cás díobh seo a leanas?

(i) 8°C nó 10°C

(ii) -2°C nó 5°C

(iii) 0°C nó -5°C

(iv) -8°C nó -5°C

(v) -12°C nó -6°C

(vi) -8°C nó -14°C

3. Cén teocht atá:

(i) 3°C níos teo ná 7°C

(ii) 5°C níos fuair ná 8°C

(iii) 6°C níos fuair ná 3°C

(iv) 3°C níos fuair ná -4°C

(v) 4°C níos teo ná -10°C

(vi) 8°C níos teo ná -8°C?

4. Scríobh na huimhreacha seo in ord, ag tosú leis an gceann is lú:

(i) 3, 6, -3, 0, -4, 1

(ii) 6, -5, -8, -2, 0, 4

(iii) -5, 3, 1, -2, -8, 9

(iv) -3, 5, -7, 0, -1, 3, -4

5. Cé mhéad céim sa difear atá idir:

(i) -1°C agus 10°C

(ii) 13°C agus -5°C

(iii) -3°C agus -14°C?

6. Is í an teocht i reoiteoir ná -15°C agus is í an teocht sa seomra ná 17°C.

Cé mhéad céim sa difear atá idir an dá theocht?

7. Liostaigh na chéad cheithre shlánuimhir eile atá:

(i) níos mó ná 2

(ii) níos lú ná -1

(iii) níos mó ná -7

8. Cé acu fíor nó bréagach atá gach ceann díobh seo a leanas?

(i) $9 > 0$

(ii) $-1 < 4$

(iii) $2 < -3$

(iv) $-4 > -1$

(v) $0 > -4$

(vi) $-12 > 6$

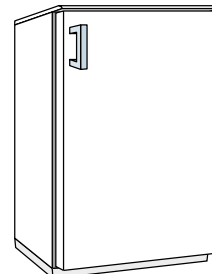
(vii) $-1 < -7$

(viii) $6 > -7$

9. Tá cuid an chuisneora de chuisneoir-reoiteoir socraithe ag 5°C.

Tá cuid an reoiteora socraithe ag -18°C.

Céard é an difríocht idir an dá shocrú teochta sin?

10. Tugtar sa tábla na teochtaí is airde agus is ísle a cláraíodh i gcathracha éagsúla i gcaitheamh bliain amháin.

	Nua-Eabhrac	Páras	An Róimh	Moscó	Sydney
An teocht is airde	27°C	32°C	34°C	28°C	34°C
An teocht is ísle	-9°C	-6°C	8°C	-21°C	7°C

- (i) Cén chathair inar cláraíodh an teocht is ísle?
- (ii) Cén chathair inar cláraíodh an difríocht is mó idir an teocht is airde agus an teocht is ísle?
- (iii) Cén chathair inar cláraíodh an difríocht is lú idir an teocht is airde agus an teocht is ísle?

11. Cuir an tsiombail $>$ nó an tsiombail $<$ i ngach ceann de na boscaí thíos.

- (i) $2 \square 5$ (ii) $2 \square -3$ (iii) $0 \square 4$ (iv) $0 \square -2$
- (v) $-3 \square 4$ (vi) $-3 \square -4$ (vii) $-5 \square -1$ (viii) $-3 \square 0$

MÍR 2.2 Slánuimhreacha a shuimiú agus a dhealú

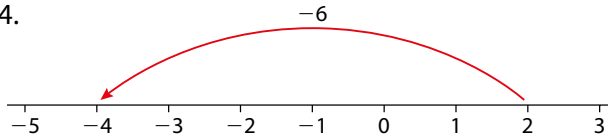
Má tá teocht 2°C ann agus má thiteann sí 6°C, beidh teocht -4°C ann.

Is ionann sin agus $2 - 6 = -4$.

Nuair a bhímid ag cur uimhreacha diúltacha agus deimhneacha le chéile, ar nós $2 - 6$, is mór an áis dúinn an uimhirlíne.

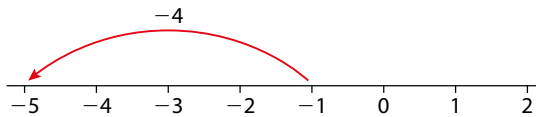
Chun $2 - 6$ a fháil ar an uimhirlíne, tosaigh ag 2 agus téigh 6 ionad ar chlé.

Críochnaíonn tú ag -4.

Chun luach $-1 - 4$ a fháil, tosaigh ag -1 agus téigh 4 ionad ar chlé.

Is é -5 an toradh, mar a léirítear thíos.

Rialacha le haghaidh slánuimhreacha a shuimiú

Nuair a bhíonn an iomarca uimhreacha ann ní bhíonn sé oiriúnach a thuilleadh úsáid a bhaint as uimhirlíne chun slánuimhreacha a shuimiú.

Cuir i gcás na huimhreacha seo: $4 - 6 + 8 - 3$

Scríobh na huimhreacha deimhneacha ar dtús: $4 + 8 - 6 - 3$

Anois cuir na huimhreacha deimhneacha le chéile, agus cuir na huimhreacha diúltacha le chéile.

$$4 + 8 - 6 - 3 = 12 - 9 = 3$$

Rialacha le haghaidh slánuimhreacha a shuimiú

1. Nuair is ionann na comharthaí, suimigh na huimhreacha agus coimeád an comhartha.
2. Nuair nach ionann na comharthaí, coimeád an comhartha os comhair an fhigiúir is mó agus bain 2 de 7.

Sampla 1

Scríobh gach ceann díobh seo mar shlánuimhir amháin:

(i) $-4 - 8$

(ii) $-7 + 2$

(iii) $-2 + 5 - 13 + 6$

(i) $-4 - 8 = -12$ (coimeád an comhartha agus suimigh na huimhreacha)

(ii) $-7 + 2 = -5$ (coimeád an comhartha os comhair an fhigiúir is mó agus bain 2 de 7)

(iii) $-2 + 5 - 13 + 6$

Is mar seo a athscríobhaimid é sin: $-2 - 13 + 5 + 6$

$$= -15 + 11$$

$$= -4$$

Dlíthe na gcomharthaí

Má tá dhá chomhartha dhifriúla taobh le chéile, déantar dealú.

Samplaí: (i) $7 + (-4) = 7 - 4 = 3$

(ii) $8 - (+5) = 8 - 5 = 3$

Má tá dhá chomhartha chosúla taobh le chéile, déantar suimiú.

Samplaí: (i) $5 - (-3) = 5 + 3 = 8$

(ii) $9 + (+6) = 9 + 6 = 15$

+	-	→	-
-	+	→	-
+	+	→	+
-	-	→	+

Sampla 2

Faigh luach:

(i) $6 - (-5)$

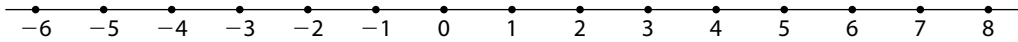
(ii) $-7 - (-3 + 2)$

(i) $6 - (-5) = 6 + 5 = 11$

(ii) $-7 - (-3 + 2) = -7 - (-1) = -7 + 1 = -6$

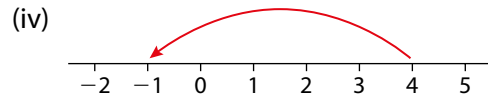
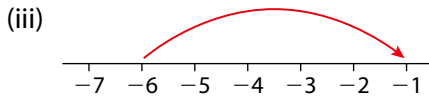
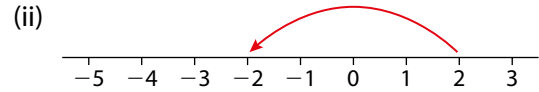
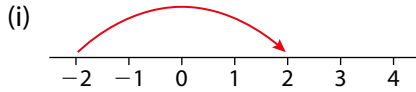
Cleachtadh 2.2

1. Bain úsáid as an uimhirlíne chun gach ceann de na háirimh seo a leanas a oibriú amach.

- (i) $3 - 5$ (ii) $2 - 6$ (iii) $0 - 3$ (iv) $1 - 4$
 (v) $-1 + 4$ (vi) $-2 + 7$ (vii) $-1 - 3$ (viii) $-2 - 4$

2. I gcás gach ceann de na léaráidí seo, scríobh síos an t-áireamh atá léirithe:

3. Scríobh gach ceann díobh seo mar uimhir amháin.

- (i) $3 + 7$ (ii) $6 - 4$ (iii) $12 - 5$ (iv) $-8 + 6$
 (v) $-10 + 3$ (vi) $2 - 8$ (vii) $-12 + 7$ (viii) $-16 + 12$

4. Simpligh gach ceann díobh seo:

- (i) $-1 - 2$ (ii) $-9 + 3$ (iii) $-4 - 2$ (iv) $1 - 8$
 (v) $-7 - 4$ (vi) $-2 + 12$ (vii) $-12 - 3$ (viii) $-20 - 30$

Scríobh gach ceann de cheisteanna 5 go dtí 16 mar uimhir amháin.

5. $6 + 7 - 5$ 6. $12 + 4 - 8$ 7. $14 - 3 - 2$
 8. $16 - 5 - 3$ 9. $20 - 5 - 8$ 10. $3 - 7 + 9$
 11. $6 - 2 - 9$ 12. $-3 + 7 - 1$ 13. $6 - 9 + 12$
 14. $12 - 9 + 4 - 3$ 15. $12 - 8 + 9 - 4$ 16. $-7 - 3 + 4 + 8$

17. Cóipeáil agus críochnaigh na háirimh seo:

- (i) $\square + 6 = 9$ (ii) $-7 + \square = 4$ (iii) $\square + 3 = -6$
 (iv) $-9 + \square = -6$ (v) $-6 - \square = 14$ (vi) $\square + 5 = -4$

18. Cóipeáil agus críochnaigh na cearnóga suimiúcháin seo:

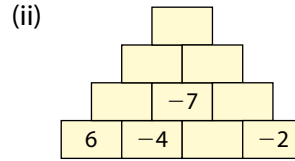
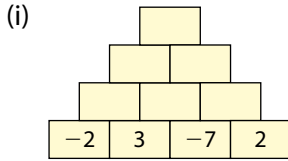
(i)

+	7	-1		-4
	6			
-3			-8	
2				
-4				

(ii)

+	-5	3		
-1		2		0
			10	
4				
			6	-1

19. Cóipeáil agus críochnaigh na pirimidí suimiúcháin seo.

20. I gcearnóg dhraíochta, is ionann suim gach líne, gach colúin agus gach trasnáin. Anois cóipeáil agus críochnaigh gach ceann de na cearnóga draíochta seo.

(i)

-8	-1	-6
	-5	

(ii)

2	1	-3
	0	

(iii)

-6	-5	-4
		-10

21. Ar 7 p.m. bhí teocht 2°C i mBeirlín. Bhí sí tar éis titim 5°C faoi mheán oíche.

Thit sí 5°C eile faoi 4 a.m. Cén teocht a bhí ann ar 4 a.m.?

22. Bhí €180 ag Seán ina chuntas bainc. Chuir sé €135 breise i dtaisce ina chuntas agus ansin tharraing sé €115 as. Cé mhéad airgid a bhí ina chuntas ansin?

MÍR 2.3: Slánuimhreacha a iolrú agus a roinnt

$$-2 - 2 - 2 - 2 = -8$$

$$4 \text{ bheart de } -2 = -8$$

$$4 \times -2 = -8$$

$$-2 \text{ iolraithe faoi } 4 = -8$$

$$-2 \times 4 = -8$$

Léiríonn an sampla thuas gurb é an toradh a bhíonn ar uimhir dheimhneach a iolrú faoi uimhir dhiúltach ná uimhir dhiúltach.

Féach anois ar an ngreille iolrúcháin ar dheis.

Is é an toradh a bhíonn ar dhá uimhir dhiúltacha a iolrú faoina chéile ná uimhir dheimhneach, mar a léirítear sa ghreille.

×	-3	-2	-1	1	2	3
3	-9	-6	-3	3	6	9
2	-6	-4	-2	2	4	6
1	-3	-2	-1	1	2	3
-1	3	2	1	-1	-2	-3
-2	6	4	2	-2	-4	-6
-3	9	6	3	-3	-6	-9

Tá feidhm ag na rialacha céanna sa roinnt agus san iolrú araon.

Cuimhnigh air seo:

Agus slánuimhreacha á n-iolrú nó á roinnt:

- > más ionann na comharthaí, bíonn an freagra deimhneach
- > murab ionann na comharthaí, bíonn an freagra diúltach

Sampla 1

Scríobh mar shlánuimhir amháin:

(i) -3×5

(ii) -3×-7

(iii) $-2 \times 3 \times -4$

(i) $-3 \times 5 = -15$ (murab ionann na comharthaí, bíonn an freagra diúltach)

(ii) $-3 \times -7 = 21$ (más ionann na comharthaí, bíonn an freagra deimhneach)

(iii) $-2 \times 3 \times -4 = -6 \times -4$ (ná pléigh ach le dhá uimhir ar dtús)
 $= 24$

Sampla 2

Faigh luach:

(i) $-14 \div 2$

(ii) $-26 \div (-2)$

(iii) $\frac{-5 \times (-8)}{4}$

(i) $-14 \div 2 = -7$

(ii) $-26 \div (-2) = 13$

(iii) $\frac{-5 \times (-8)}{4} = \frac{40}{4} = 40 \div 4 = 10$

Lúibíní a bhaint

Is ionann $-4(-2)$ agus $-4 \times (-2) = 8$.

Cuir i gcás anois $-(-4)$.

Is ionann $-(-4)$ agus $-1(-4) = -1 \times -4 = 4$

$-(-4) = 4$

Sampla 3

Faigh luach:

(i) $-7 \times 4 - (-5)$

(ii) $-5 + 3 \times (-6) - 4$

(i) $-7 \times 4 - (-5) = -28 - (-5)$
 $= -28 + 5$
 $= -23$

(ii) $-5 + 3 \times (-6) - 4 = -5 + (-18) - 4$
 $= -5 - 18 - 4$
 $= -27$

Cleachtadh 2.3

1. Scríobh síos an freagra ar gach ceann díobh seo a leanas:

(i) 6×4	(ii) -5×4	(iii) $7 \times (-8)$
(iv) $5 \times (-9)$	(v) -6×9	(vi) $(-9) \times (-4)$
(vii) $(-8) \times (-6)$	(viii) $10 \times (-7)$	(ix) -9×8
(x) $(-6) \times (-11)$	(xi) $4 \times (-20)$	(xii) $(-18) \times 3$

2. Oibrigh amach gach ceann díobh seo:

(i) $-12 \div 2$	(ii) $36 \div (-4)$	(iii) $-20 \div 5$
(iv) $-15 \div (-5)$	(v) $-30 \div (-10)$	(vi) $-24 \div 8$

3. Scríobh síos an freagra ar gach ceann díobh seo:

(i) $\frac{16}{2}$	(ii) $\frac{-8}{4}$	(iii) $\frac{-27}{3}$	(iv) $\frac{15}{-3}$	(v) $\frac{-42}{-7}$
(vi) $\frac{-35}{7}$	(vii) $\frac{54}{-6}$	(viii) $\frac{-54}{-9}$	(ix) $\frac{-63}{7}$	(x) $\frac{55}{-11}$

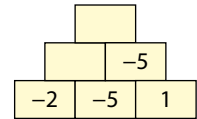
4. Faigh an uimhir atá ar iarraidh i ngach ceann díobh seo:

(i) $6 \times \square = -48$	(ii) $-4 \times \square = 24$	(iii) $-5 \times \square = -40$
(iv) $-20 \div \square = -4$	(v) $36 \div \square = -9$	(vi) $\square \div (-7) = -3$

5. Is 'balla iolrúcháin' é seo.

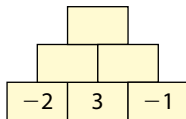
Is féidir an uimhir ar gach bríce a fháil ach na huimhreacha ar an dá bhríce faoina bhun a iolrú faoina chéile.

Cén uimhir a bheidh ar an mbríce ag barr an bhalla seo?

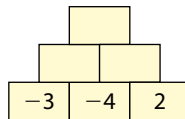

6. Cóipeáil agus críochnaigh na ballaí iolrúcháin seo.

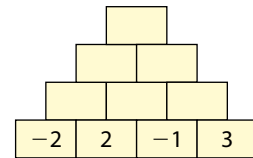
(i)

(ii)

(iii)

7. Scríobh mar shlánuimhir amháin:

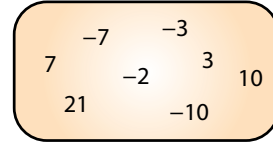
(i) $6 \times 2 \times (-3)$	(ii) $4 \times (-3) \times (-2)$	(iii) $(-6) \times 5 \times (-3)$
(iv) $(-4) \times (-3) \times 5$	(v) $(-2) \times 6 \times (-8)$	(vi) $(-3) \times (-2) \times (-7)$

8. Scríobh gach ceann díobh seo mar shlánuimhir amháin:

(i) $\frac{3 \times (-6)}{9}$	(ii) $\frac{(-5) \times (-10)}{-10}$	(iii) $\frac{(-12) \times 4}{8}$
(iv) $\frac{(-8) \times (-9)}{-12}$	(v) $\frac{9 \times (-6)}{-2}$	(vi) $\frac{(-8) \times 3 \times (-6)}{-12}$

9. Roghnaigh péirí uimhreacha ón mbosca a fhágfaidh go mbeidh na háirimh seo ceart.

- (i) $\square \div \square = -3$ (ii) $\square \times \square = 14$
 (iii) $\square \times \square = -6$ (iv) $\square \div \square = -5$
 (v) $\square \div \square = 5$ (vi) $\square \times \square = -63$

10. Má tá $(-4)^2 = (-4) \times (-4) = 16$, oibrigh amach gach ceann díobh seo:

- (i) $(-3)^2$ (ii) $(-6)^2$ (iii) $(-7)^2$ (iv) $(-2)^3$

11. Cuimhnigh go ndéanann tú iolrú agus roinnt sula ndéanann tú suimiú agus dealú, agus simpligh gach ceann díobh seo a leanas dá réir.

- (i) $3 - 8 + 8 \times (-2)$ (ii) $15 + 6 \div 2 + 12 \times (-2)$
 (iii) $(16 - 4) \div 2 + 5 \times (-4)$ (iv) $(15 - 10) \times -3 + 5 \times (-6)$
 (v) $14 + 4 \times (-2) - (7 - 15)$ (vi) $100 \div (13 - 3) + (-4) \times (-7)$

12. Ós rud é go bhfuil $3 \times 4 = 12$, deirimid gurb é 12 toradh an dá uimhir 3 agus 4. Anois cóipeáil agus críochnaigh an tábla thíos.

	Suim	Toradh	Dhá uimhir
(i)	-7	10	
(ii)	-13	30	
(iii)	-5	6	
(iv)	5	-6	
(v)	-8	12	
(vi)	-2	-15	

13. Tá deich gceist i dtráth na gceist.

Faigheann tú cúig phointe má bhíonn freagra ceart agat.

Cailleann tú dhá phointe má bhíonn freagra mícheart agat.

- (i) Bhí deich bhfreagra chearta ag Sinéad.
Cé mhéad pointe a fuair sí?
- (ii) Bhí seacht bhfreagra chearta agus trí fhreagra mhíchearta ag Seán.
Cé mhéad pointe a fuair Seán?
- (iii) D'fhreagair Elena gach ceann de na deich gceist.
Mínigh cén chaoi a bhféadfadh Elena 43 pointe a fháil.

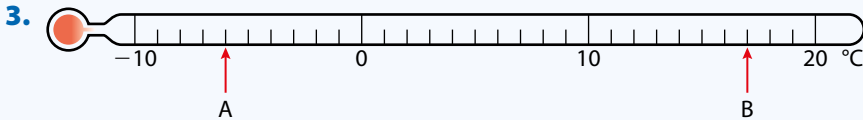
Cuir triail ort féin 2

1. Scríobh gach ceann díobh seo mar shlánuimhir amháin:

- (i) $6 - 4$ (ii) $-6 + 4$ (iii) $-3 - 7$ (iv) $2 - 4 - 5$
 (v) -3×5 (vi) $-6 \times (-3)$ (vii) $-18 \div 6$ (viii) $-24 \div (-12)$

2. Liostaigh na huimhreacha seo in ord méide. Tosaigh leis an gceann is lú:

- (i) $4, -3, 9, 0, -12, -1, 6$ (ii) $-3, 2, 14, -9, -4, 7$

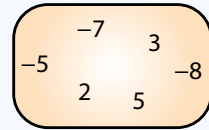
- (i) Céard í an teocht ag A?
 (ii) Cén teocht atá 4°C níos teo ná an teocht ag A?
 (iii) Cén teocht atá 12°C níos fuaire ná an teocht ag B?
 (iv) Céard í an difríocht idir an teocht ag A agus an teocht ag B?

4. Cóipeáil gach ceann díobh seo a leanas agus cuir isteach an tsiombail $>$ (níos mó ná) nó an tsiombail $<$ (níos lú ná) idir gach péire uimhreacha:

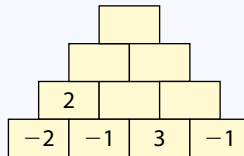
- (i) $3 \square - 2$ (ii) $-5 \square - 4$ (iii) $0 \square - 7$ (iv) $-1 \square - 8$

5. Roghnaigh péirí uimhreacha ón mbosca a fhágfaidh go mbeidh na háirimh seo ceart.

- (i) $\square + \square = -6$ (ii) $\square \times \square = -15$
 (iii) $\square \times \square = 40$ (iv) $\square + \square = -13$

6. Cóipeáil agus críochnaigh an balla iolrúcháin seo.

7. Simpligh gach ceann díobh seo:

- (i) $6 - 8 + 5 - 10$ (ii) $6 - (-4) + 3$ (iii) $4 \times (-3) \times (-5)$

8. Cóipeáil agus críochnaigh na greillí iolrúcháin seo.

(i)

\times	5	-3
	10	
-3	-15	

(ii)

\times		5	
		-15	
-1	5		-6
	-20	20	

(iii)

\times			
1			-2
-4	12	0	
			-10

9. Ar lá fuar, airíonn sé níos fuaire fós má bhíonn gaothfhuarú ann. Cuir i gcás gurb é -10°C an gaothfhuarú. Dá mbeadh teocht 4°C ann, d'aireofá go raibh sé -6°C . I gcás gach ceann de na teochtaí thíos, scríobh síos cén teocht a d'aireofá a bheith ann dá mbeadh gaothfhuarú -10°C ann.

(i) 1°C (ii) 3°C (iii) -2°C (iv) -15°C

10. Sa ghreille seo freagraíonn gach litir d'uimhir.

Mar shampla, freagraíonn K do 20 mar tá $5 \times 4 = 20$.

- (i) Cén uimhir a fhreagraíonn don litir J?
 (ii) Cén litir a fhreagraíonn don uimhir -10 ?
 (iii) I gcás gach liosta uimhreacha, oibrigh amach na litreacha comhfhreagracha chun focal a litriú.

\times	2	-3	4	-6
-2	A	B	C	D
-3	E	F	G	H
5	I	J	K	L
-5	M	N	O	P

(a) 9, -4, 10, -12, 18 (b) 30, -30, -6, -4, 15 (c) 6, -4, 10, 15, 15, -6

11. Cóipeáil agus críochnaigh an ghreille shuimiúcháin ar dheis.

+	-7	3	0	
	-11			
-2				-6
0				
		-2		

12. Tá barr Shliabh na Céinia, san Afraic, tuairim is 5000 méadar os cionn leibhéal na farraige. Agus tú ag dreapadh sléibhe, titeann an teocht 6 chéim Celsius in aghaidh gach 1000 méadar a dhreapann tú. Nuair is é 26°C an teocht ag leibhéal na farraige, céard í an teocht ag barr Shliabh na Céinia?

13. Oibrigh amach na freagraí agus scríobh in ord iad. Tosaigh leis an gceann is lú. Litreoidh na litreacha ainm cathrach.

K -2×3	A $3 \times (-4)$	L $-7 + 2$	C $1 - 9$	U $-8 - 2$	N $5 - 5$	D $-3 + 7$	A $-1 - 3$
--------------------	----------------------	---------------	--------------	---------------	--------------	---------------	---------------

14. Tá 10 gceist i scrúdú áirithe. Is de réir an chórais seo a thugtar scór do na hiarrthóirí: 3 le haghaidh gach ceiste a fhreagraítear i gceart, -2 le haghaidh gach ceiste a dtugtar freagra mícheart uirthi, agus -1 le haghaidh gach ceiste nach bhfreagraíonn siad. Thug Déaglán an freagra ceart ar 5 cheist, thug sé an freagra mícheart ar 3 cheist agus níor thug sé aon fhreagra ar 2 cheist. Ríomh an scór iomlán a fuair sé.

Don té a réitíonn fadhbanna...

1. Tá roinnt díslí aisteacha agam: is iad na huimhreacha 1 go dtí 6 atá ar na haghaidheanna mar is gnách, ach tá na corruimhreacha diúltach (i.e. $-1, -3, -5$ in áit $1, 3, 5$).

Má chaithim dhá dhísle den sórt sin, cén t-iomlán nach féidir a fháil?

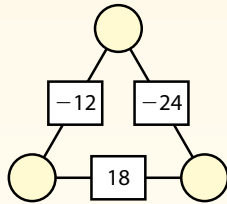
A 3 B 4 C 5 D 7 E 8

2. Suimítear deich slánuimhir leantacha agus is é 5 an freagra.

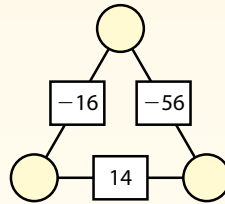
Céard é an ceann is mó de na slánuimhreacha sin?

3. Is ionann an uimhir sa chearnóg agus toradh na slánuimhreacha ar a dhá taobh. Cóipeáil agus críochnaigh:

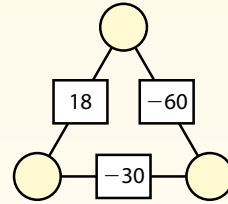
(i)

(ii)

(iii)

4. Cé acu is lú?

A $\frac{(2+3)}{(4+6)}$

B $\frac{(2 \div 3)}{(4 \div 6)}$

C $\frac{23}{46}$

D $\frac{(2-3)}{(4-6)}$

E $\frac{(2 \times 3)}{(4 \times 6)}$

5. Is é an freagra céanna atá ar cheithre cinn acu seo.

Cén ceann a thugann freagra éagsúil?

A $1 - (2 \times 3) + 4$

B $1 + (2 - 3 \times 4) \div 5$

C $((1 \times 2 - 3) - 4) \div 5$

D $(1 \times 2) - 3$

E $(1 - 2) - 3 \div 4$

6. Bain úsáid as trí naoi agus ceann ar bith de na gnáthshiomailí matamaiticiúla chun an uimhir 78 a scríobh síos.

7. Leag amach gach ceann de na slánuimhreacha eile ó -1 go -9 sa chaoi agus gurb ionann suim gach líne.

An oibríonn an puzzle má chuireann tú uimhir eile sa chiorcal sa lár?

